

YSGOLION FFEDERASIWN CAPEL COED-ELAN

CAPEL COED-ELAN SCHOOLS FEDERATION

YSGOL CAPEL GARMON

YSGOL BETWS Y COED

YSGOL DOLWYDDELAN

POLISI GWRTH-FWLIO

2022-2025

Rhesymeg:

Mae gan bawb yn ein hysgol yr hawl i deimlo'n gartrefol, yn ddiogel a hapus. A dyma'r unig ffordd i holl aelodau'r ysgol allu cyrraedd eu llawn botensial. Mae unrhyw fath o fwlio yn rhwystro gweithredu cyfleoedd cyfartal. Mae gan bawb gyfrifoldeb i atal bwlio, ac yn y polisi hwn mae canllawiau i gynorthwyo'r ethos hon.

Os digwydd bwlio rhaid i ddysgwyrion a dargedir fod yn ffyddiog y gall yr ysgol ddelio â'r broblem mewn modd effeithiol. Ein nod ni yw herio unrhyw fath o fwlio, cynyddu'r cydymdeimlad ag unrhyw ddysgwr/unigolyn a gaiff ei fwlio a helpu i ddatblygu ethos gwrth-fwlio o fewn yr ysgol.

Nod ac amcanion y polisi:

Nod – beth rydym yn gobeithio ei gyflawni -

- cyflawni cyfrifoldeb statudol yr ysgol i barchu hawliau ein dysgwyr, eu diogelu a hyrwyddo eu lles;
- hyrwyddo dealltwriaeth gyffredin o beth yw bwlio;
- egluro ein dull o ymateb i adroddiadau o fwlio gan ystyried ein hoblygiadau cyfreithiol, a dangos ein hymrwymiad i sicrhau fod pob digwyddiad yn cael ei ymchwilio a'i drin gyda chysondeb;
- amlinellu'r strategaethau fyddwn yn eu defnyddio i hyrwyddo ethos gwrth-fwlio a pharchu amrywiaeth;
- amddiffyn lles yr holl ysgol a rhoi'r neges briodol i staff, dysgwyr a rhieni/gofalwyr.

Amcanion – sut rydym yn bwriadu cyflawni ein nod -

- byddwn yn sicrhau bod rhieni, staff a dysgwyr yn gwybod am ein polisi ac yn deall natur bwlio a'i effaith ar unigolion a chymdeithas;
- byddwn yn hyrwyddo diwylliant o barchu ein hunain ac eraill trwy raglen ysgol gyfan fel Amser Cylch, Rheolau / Siarter yr Ysgol ac Amser Aur a thrwy raglenni cwricwlaidd y ar draws yr ysgolion;
- byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar barchu ein hunain ac eraill trwy: wasanaethau, ac annog y cyngor ysgol i fod yn rhagweithiol ac ymgyrchoedd gwrth-fwlio;
- byddwn yn dangos nad yw bwlio'n dderbyniol trwy osod sancsiynau a byddwn yn cymryd camau i ddiogelu unigolion a grwpiau a dargedwyd;
- byddwn yn cofnodi pob achos o fwlio a chadw golwg ar themâu sy'n ail adrodd ac effeithioldeb y strategau i atal bwlio;
- byddwn yn herio dysgwyr sy'n bwlio mewn modd cadarn ac anfygythiol a'u darparu â chefnogaeth i herio eu hymddygiad problematig.

Cysylltiadau â Chanllawiau Cenedlaethol a Pholisïau Eraill yr Ysgol:

Lluniwyd y polisi hwn i gydymffurfio â Deddf Hawliau Dynol 1998, Deddf Cydberthynas Hiliol 2000, Deddf Gwahaniaethau ar sail Anabled, Deddf Anghenion Addysgol Arbennig ac Anabledd 2001, Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 a Deddf Cydraddoldeb 2010.

Datblygwyd y polisi hwn trwy gyfeirio at y dogfennau canlynol gan Lywodraeth Cymru:

- Parchu Eraill: Canllawiau Gwrth-Fwlio 2003;
- Parchu Eraill: Cyfres Canllawiau Gwrth-Fwlio 2011
 - Bwlio ar sail hil, crefydd a diwylliant.
 - Bwlio sy'n ymwneud ag anghenion addysgol arbennig ac anableddau.
 - Seibrfwlio.
 - Bwlio rhywiaethol, rhywiol. homoffobig a thrawsffobig
- Fframwaith Addysg Bersonol a Chymdeithasol (2008);
- Fframwaith dysgu Plant 3 i 7 oed yng Nghymru (2008);
- Trechu Troseddau Mewn Ysgolion - Protocol i'r Heddlu'n Cefnogi Ysgolion gyda Digwyddiadau o Droseddau ac Anhrefn. Dogfen Gyfeirio ar Gyfer Athrawon (2012);
- Canllawiau Amddiffyn Plant - Cymru Gyfan 2008.

Ni ddylid edrych ar y polisi hwn ar ben ei hun gan fod ganddo gysylltiadau clir â'r polisiâu ysgol canlynol:

- Ymddygiad Ysgol;
- Diogelu plant;
- Iechyd a Llêd;
- Cydraddoldeb;
- Disgyblu Staff;
- Diogelwch ar y rhyngwrdd.

Diffiniadau a therminoleg:

Defnyddir sawl diffiniad o fwlio, ond rydym yn ei ystyried yn weithred sy'n fwriadol niweidiol sy'n targedu unigolyn neu grŵp, ei fod yn cael ei ail adrodd dros gyfnod o amser, (gan gydnabod y gall un digwyddiad yn unig achosi trawma i'r dysgwr a gall gael ei gategoreiddio fel bwlio). Mae sawl gwahanol fath o fwlio, ond rydym yn cydnabod pedwar prif fath o fwlio sef:

- corfforol – sy'n cynnwys: taro, cicio, cymryd neu ddifrodi eiddo, aflonyddu rhywiol neu ymosod;
- llafar – sy'n cynnwys: galw enwau, sarhau, gwneud sylwadau tramgwyddus a bygwth;
- anuniongyrchol – sy'n cynnwys: lledu storïau cas neu storïau am rywun, eithrio o grwpiau cymdeithasol;
- seibrfwlio – sy'n cynnwys: defnyddio ffôn symudol a'r rhyngwrdd (gan gynnwys safleoedd rhwydweithio cymdeithasol, e-bost, fideo a gwib negeseua), i achosi gofid i rywun arall.

Bwlio a Chydraddoldeb:

Rydym fel ysgol yn cymryd agwedd ddifrifol iawn tuag at bob math o fwlio ac yn ystyried bwlio corfforol, llafar, anuniongyrchol a seibr yr un mor ddifrifol. Rydym yn cydnabod bod rhai grwpiau o ddysgwyr mewn perygl uwch o gael eu bwlio gan gynnwys:

- dysgwyr gydag anghenion arbennig neu anabledd;
- dysgwyr lesbiad, hoyw, deuryw a thrawsrywiol; a
- dysgwyr o gefndir ethnig lleiafrifol neu grefyddol.

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn nodi naw nodwedd a amddiffynwyd (oed, newid rhyw, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gredo, rhyw, a thueddiadau rhywiol).

O dan y ddeddf hon mae dyletswydd arnom i:

- gael gwared â gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erlid ac ymddygiad arall a waherddir gan y Ddeddf;
- ymestyn cyfle cyfartal rhwng pobl gyda'r un nodwedd a amddiffynnwyd a rhai nad oes ganddynt rai; a
- meithrin perthynas dda rhwng pobl gyda nodwedd a amddiffynnwyd rhai nad oes ganddynt rai.

Rydym yn arbennig awyddus i fonitro achosion sy'n ymwneud ag unrhyw un o'r nodweddion a amddiffynnwyd. Bydd achosion o'r fath yn cael eu trin yn benodol gyda'r bwli (a'r rhieni / gofawyr ble bo'n briodol) wrth reoli ar ôl y digwyddiad. Byddwn yn mabwysiadu ffordd fwy rhagweithiol o hyrwyddo parch tuag at amrywiaeth ac yn atal a lleihau effaith rhagfarn a gwahaniaethu os canfyddir tueddiadau sy'n awgrymu bod rhywbeth i bryderu amdano.

Gofelir, pan fo hynny'n angenrheidiol, i gofnodi unrhyw ddigwyddiadau o natur erlid rhywiol a gormesol yn unol â'r drefn a geir yn y Protocol Amddiffyn Plant.

Cofnodir achosion o fwlio gydag elfen neu anogaeth hiliol yn unol â disgwyliadau *"Canllawiau a Gweithdrefnau i Ddelio Gyda Digwyddiadau Hiliol"*.

Datblygiad y polisi:

Mae'r polisi hwn wedi'i addasu o fodel a ddatblygwyd gan yr ALL sydd wedi ymgynghori gyda'r canlynol:

- Swyddog Cyswllt yr Heddlu.
- Cydlynnydd Ysgolion Iach.
- Gwaith Cymdeithasol Addysg.
- Y Gwasanaeth Cefnogi Ymddygiad.
- Ysgolion.
- Iechyd Cyhoeddus Cymru.
- Adnoddau Dynol.

Cyfrifoldebau allweddol:

Gweithredu'r polisi a rheoli achosion neu drefniadau dysgwraethol	Pennaeth - Mrs Nia Jones-Artell
Ail unigolyn enwedig yn absenoldeb y pennaeth	Pennaeth Cynorthwyol
Addysg gwrth-fwlio	Cydlynnydd Iechyd a LlêS
Diogelu Plant	Pennaeth

Er mwyn cydymffurfio â'r gofynion hyn, bydd y Pennaeth yn:

- cadw trosolwg o lunio ac adolygu'r polisi hwn a sicrhau fod y staff, llywodraethwyr, rhieni/gofawyr a dysgwyrion yn ei ddeall;
- goruchwyllo a chydlynu dweud am ddigwyddiadau;

- cadw golwg ar fwlio i weld a oes angen gweithredu pellach;
- gweithio gyda phartneriaid allweddol i sicrhau ein bod yn hyrwyddo ethos gwrth-fwlio ac yn ymateb yn briodol i dueddiadau sy'n ymddangos.

Bydd y Cydlynnydd Iechyd a Llês yn gyfrifol am:

- ffurfio rhaglenni astudiaeth ac ymgynghori gyda chydweithwyr i sicrhau darpariaeth trwy'r ysgol;
- cydlynu ymgyrchoedd gwrth-fwlio achlysurol;
- trin anghenion datblygiad proffesiynol y staff sy'n cyflwyno'r rhaglen;
- ymgynghori gydag asiantaethau allanol a chydlynu eu hymwneud mewn mentrau gwrth-fwlio;
- cadw golwg ar a gwerthuso'r rhaglen astudio a'r adnoddau a ddefnyddiwyd;
- ymgynghori â dysgwyr ynghylch beth maent yn ei deimlo sydd ei angen i gadw pawb yn ddiogel a hapus.

Sgôp y Polisi:

Yn bennaf, mae'r polisi'n berthnasol i safle'r ysgol oherwydd nad oes gan yr ysgol gyfrifoldeb uniongyrchol am fwlio sy'n digwydd mewn mannau eraill. Fodd bynnag, mae gennym fel ysgol ddiddordeb parhaus yn lles ac ymddygiad ein dysgwyr, ac os byddwn yn clywed am fwlio y tu allan i dir yr ysgol sy'n effeithio ar ein dysgwyrion byddwn yn cymryd y camau priodol i ofalu am les ein dysgwyr. Gall hyn gynnwys:

- siarad â swyddog cyswllt yr heddlu i benderfynu ar y ffordd orau i ymateb i sefyllfa;
- dweud wrth gwmnïau bysiau am unrhyw achosion ar gludiant yr ysgol;
- cefnogi dysgwyr a'u rhieni i gyfyngu'r niwed achosir gan seibr-fwlio, e.e. dileu unrhyw ddelweddau/negeseuon annifyr o'r we;
- siarad â dysgwyr am sut i osgoi a delio ag achosion sy'n digwydd y tu allan i'r ysgol a beth allant ei wneud os gwelant rywun yn bwlio;
- cynnwys rhieni, aelodau'r gymuned leol a/neu asiantau allanol perthnasol;
- trafod gyda phennaeth yr ysgol arall pan fo dysgwyr o'r ysgol arall yn gysylltiedig â bwlio;
- annog y plant i beidio â dioddef yn dawel.

I bwy mae'r polisi'n berthnasol?:

Mae'r polisi'n berthnasol i bawb ar dir yr ysgol gan gynnwys yr holl staff, rhieni/gofalwyr, dysgwyr a gwirfoddolwyr. Rydym yn cydnabod y bydd y rhan fwyaf o achosion o fwlio yn cynnwys plant yn bwlio dysgwyr eraill, ond byddwn yn defnyddio egwyddorion y polisi hwn i ymchwilio a thrin achosion sy'n cynnwys grwpiau ar dir yr ysgol. Mae canllaw ym mholisi disgyblu'r staff a bydd y camau a amlinellwyd yn ein polisi 'Diogelu Plant' yn cael ei weithredu os bydd plant yn dweud am achosion difrifol o fwlio y tu allan i'r ysgol.

Hybu'r polisi:

- bydd agweddau o'r polisi hwn yn cael eu cynnwys ym mhrosbectws yr ysgol, gwefan yr ysgol, llawlyfr staff a llawlyfr Llywodraethwyr;
- gofynnir i asiantau allanol sy'n cefnogi cynlluniau gwrth-fwlio weithio yn ôl y polisi hwn;
- bydd copïau llawn o'r polisi ar gael trwy ofyn amdano.

Cyflwyno addysg gwrth-fwlio:

Nod ein haddysg gwrth-fwlio yw hyrwyddo ethos o barch drosom ein hunain ac eraill. Rydym yn cydnabod ein bod yn byw mewn cymdeithas amrywiol a byddwn yn hyrwyddo dealltwriaeth a pharch dros bawb gan gynnwys: pobl o wahanol gefndiroedd hil, diwylliannol, crefyddol ac ieithyddol, pobl gydag anabledd corfforol a dysgu. Ni fydd ein rhaglen yn barnu, heb stereoteip na stigmatiddio. Ni ddylai credoau personol ac agwedd staff neu asiantau allanol ddylanwadu ar ein rhaglenni addysg. Mae cynlluniau mwy manwl ar gael yn y cynlluniau cwricwlwm Iechyd a LlêS.

❖ Adran Dysgu Sylfaen

Bydd addysg gwrth-fwlio yn yr adran dysgu sylfaen yn canolbwyntio ar ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen i adeiladu perthynas gadarnhaol o barch a chadw ein hunain yn ddiogel. Bydd yn cael ei addysgu o fewn cyd-destun datblygiad personol a chymdeithasol, lles ac amrywiaeth diwylliannol. Fel ym mhob agwedd o ddysgu yn yr adran dysgu sylfaen, mae addysg gwrth-fwlio'n cael ei gyflwyno trwy gydbwysedd o ddysgu trwy brofiad strwythuredig, gweithgareddau a gychwynnwyd gan y dysgwyr a rhai a gyfarwyddwyd gan ymarferwyr. Addysgir agweddau gwrthfwlio trwy themau trawsgwricwlaidd a rhaglenni i ddatblygu sgiliau cymdeithasol megis CAMAU ac Amser Cylch.

❖ Cyfnod Allweddol 2 (CA2)

Y prif ganolbwynt fydd dwyn sylw at fwlio ac effaith cynnal diogelwch personol a pharhau i ddatblygu'r sgiliau personol a chymdeithasol sydd eu hangen i ddatblygu perthynas gadarnhaol. Bydd y cydlynnydd Iechyd a LlêS yn gyfrifol am gydlyn cyflwyno addysg gwrth-fwlio a darparu cefnogaeth i athrawon dosbarth. Bydd gwersi TGCh yn gwneud cyfraniad gwerthfawr i atal seibr fwlio trwy hyrwyddo dealltwriaeth o ddiogelwch-e. Bydd athrawon dosbarth fel arfer yn gyfrifol am ddarparu'r rhaglen ynghyd â chyfraniad sylweddol gan swyddog cyswllt yr heddlu.

❖ Adnoddau ac ymwneud asiantau/mentrau allanol

Yn achlysurol byddwn yn gweithio gyda mentrau priodol i gyfrannu i agweddau arbennig o'r rhaglen. Gofynnir iddynt weithio o fewn terfynau'r polisi hwn.

- Swyddog Ysgolion yr Heddlu
- Cwmnïau theatr mewn addysg
- Amser Cylch

❖ Datblygiad proffesiynol parhaus

- bydd staff yn cael cyfle i fynychu cyrsiau priodol;
- bydd staff yn cael mynychu sesiynau a gyflwynwyd gan asiantau allanol;
- bydd ymarfer da yn cael ei ledaenu trwy arsylwi dosbarth, cymunedau dysgu proffesiynol a thrafodaeth mewn cyfarfodydd staff.

❖ **Addysg rhieni**

- byddwn yn hysbysu rhieni / gofalwyr pan fo asiantau allanol yn cyflwyno sesiynau;
- byddwn yn rhoi gwybodaeth i a chynnal digwyddiadau addysgol i rieni/ gofalwyr fel bo'r angen (e.e. oherwydd digwyddiad neu i adolygu polisi).

Rheoli digwyddiadau a gysylltwyd â bwlio:

❖ **Mathau o ddigwyddiadau**

Gall digwyddiad fod yn annisgwyl, felly mae gennym ganllawiau manwl yn eu lle i gefnogi staff wrth gymryd camau priodol. Fel arfer bydd bwlio yn golygu dysgwyr yn bwlio dysgwyr eraill ond rydym yn cydnabod y gall fod yna achosion o aelodau o staff yn cael eu bwlio gan ddysgwyr neu'r gwrthwyneb. Os bydd dysgwr yn dweud ei fod yn cael ei fwlio gan rieni/gofalwyr neu oedolion eraill bydd yn cael ei drin fel mater amddiffyn plant. Gall y math o ddigwyddiad gynnwys: galw enwau, ymosod corfforol, bygwth, dylanwadu ar, lledaenu gwybodaeth bersonol am rywun a gwahardd. Bydd pob achos yn cael ei drin o ddifrif a bydd y pennaeth yn cael ei hysbysu. Pan fo angen penderfynu ynghylch y gweithredu mwyaf priodol, bydd lles a diogelwch dysgwrion a'r holl ysgol yn flaenoriaeth. Bydd achosion yn cael eu hymchwilio er mwyn cael y darlun cyfan (weithiau bydd gan ddysgwyr sy'n bwlio gefndir o gamdriniaeth/bwlio gan eraill) Byddwn yn hysbysu heddwys cyswllt yr ysgol pan ddatgelir neu amheuir gweithgaredd troseddol.

❖ **Ymateb i achosion**

Gweithredir fel a ganlyn:

- siarad gyda'r unigolion sy'n gysylltiedig ag unrhyw ddigwyddiad o fwlio a gofnodwyd;
- siarad gyda rhieni/gofalwyr y dioddefwyr a'r gormeswyr honedig;
- cyfeirio digwyddiadau difrifol at sylw'r cydlynnydd gwrth-fwlio;
- gwahodd rhieni/gofalwyr y dysgwyr dan sylw i ddod i'r ysgol i drafod y digwyddiad;
- hysbysu'r pennaeth ar unwaith;
- gweithredu'n gyflym ac yn briodol.

❖ **Cefnogaeth i'r Unigolyn a Dargedwyd**

Bydd yr ysgol yn cynnig cymorth rhagweithiol, llawn cydymdeimlad a chefnogaeth i ddysgwyr a dargedwyd gan fwli. Penderfynir natur yr ymateb gan anghenion arbennig yr unigolyn, a gall gynnwys:

- ymateb ar unwaith i rwystro'r digwyddiad, a diogelu'r unigolyn;
- cadarnhad positif mai dweud am y digwyddiad oedd y peth cywir i'w wneud;
- rhoi sicrwydd nad yr unigolyn a dargedwyd oedd yn gyfrifol am ymddygiad y bwli;
- strategaethau i atal digwyddiadau pellach;
- mynegi cydymdeimlad ac empathi;
- cynghori;
- cysuro cyfeillgar;
- hyfforddiant pendantrwydd/datblygu hunan barch;
- goruchwyliaeth/monitro ychwanegol;
- creu grŵp cefnogi;
- cymodi/mentora cyfoedion;
- hysbysu/cynnwys rhieni/gofalwyr;

- oedolyn yn cymodi rhwng gormeswr a dioddefydd (gan ofalu nad yw'r perygl yn cynyddu i'r un a dargedwyd);
- trefnu i adolygu cynnydd.

❖ Cefnogaeth i'r bwli

Rydym fel ysgol yn cymryd agwedd ddifrifol iawn tuag at fwlio, ac yn mabwysiadu dulliau cefnogol, pragmataidd, a cheisio datrys problemau mewn modd fydd yn galluogi gormeswyr i addasu eu hymddygiad. Credwn fod defnyddio sancsiynau yn yr ysgol yn ddefnyddiol i hyrwyddo newid ac i ddangos i rai sy'n bwlio nad yw eu hymddygiad yn dderbyniol. Bydd yr ymateb yn cael ei benderfynu gan anghenion unigol y plentyn a difrifoldeb y digwyddiad a gall gynnwys:

- atgyfnerthu cadarnhaol i blant er mewn hyrwyddo newid a rheoli ymddygiad annerbyniol;
- gweithredu ar unwaith i rwystro bwlio sy'n digwydd;
- gofalu fod bwli yn sylweddoli nad yw eu hymddygiad yn dderbyniol;
- colli manteision awr ginio/amser chwarae;
- eu tynnu allan o ddosbarth/grŵp;
- hysbysu rhieni/gofalwyr;
- cynghori/cyfarwyddiadau ar ffyrdd gwahanol o ymddwyn;
- cyfeirio at sylw'r gwasanaeth cynhwysiad cymdeithasol;
- bod yn gyfryngwr rhwng y bwli a'r un a dargedwyd (os yn dderbyniol);
- cyfnod pendant o waharddiad;
- gwaharddiad parhaol (mewn achosion difrifol a allai gynnwys trais).

Cofnodi achosion:

Cedwir cofnod o BOB achos o fwlio ar ffurflen Bwlio Conwy.

Enwebwyd y Pennaeth i fod yn gydlynnydd Gwrth-fwlio ac i fod yn gyfrifol am fonitro, adolygu, gwerthuso a chyflawni dyletswyddau prosesau cofnodi digwyddiadau perthnasol i'r polisi hwn.

Bydd y Corff Llywodraethol yn derbyn gwybodaeth am unrhyw ddigwyddiad o 'fwlio' yn Adroddad Tymhorol y Pennaeth. Gall rhieni/gofalwyr ofyn am gael gweld yr wybodaeth hon.

Cyfrinachedd a diogelu plant:

Efallai y bydd angen cychwyn y Drefn Amddiffyn Plant lleol os yw diogelwch neu les dysgwr (neu ddysgwr arall) dan fygythiad. **Mae dyletswydd ar y bobl broffesiynol sy'n ymwneud i gyfnewid gwybodaeth er mwyn diogelu "plentyn" gan gadw at Weithdrefnau Amddiffyn Plant Cymru Gyfan 2008.** Ni all athrawon na phobl broffesiynol addo cyfrinachedd diamod i ddysgwyr mewn achosion o fwlio a dylid gwneud hyn yn glir o'r cychwyn.

Os bydd dysgwr yn datgelu gwybodaeth sy'n sensitif, nad yw'n gyffredinol hysbys ac mae'r dysgwr yn gofyn iddo beidio cael ei ddatgelu, bydd yn cael ei drafod gyda'r pennaeth/cydlynnydd diogelu. Bydd y cais yn cael ei anrhydeddu, fodd bynnag bydd cyfrinachedd yn cael ei dorri yn groes i ewyllys y dysgwr pan:

- fo problem diogelu;
- mae bywyd unigolyn mewn perygl o niwed difrifol i eraill;
- *trosedd yn cael ei datgelu.*

Fodd bynnag, byddwn yn gwneud pob ymdrech i hysbysu'r dysgwr yn gyntaf, esbonio pam fod angen i hyn ddigwydd a chael caniatâd y dysgwr ynghylch y modd mae'r ysgol yn bwriadu defnyddio unrhyw wybodaeth sensitif.

Monitro ac arfarnu:

- bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu bob 3 blynedd neu'n amlach os yw'n briodol. Mae hyn yn unol â'n cynllun gwella ysgol;
- bydd y cydlynnydd Iechyd a LlêS yn gyfrifol am adolygu addysg gwrth-fwlio'n rheolaidd i sicrhau fod rhaglenni yn ymateb i anghenion dysgwyr a bod amgylchedd dysgu cefnogol yn cael ei gynnal ar gyfer pawb;
- mae'r Pennaeth a'r Corff Llywodraethol yn gyfrifol am fonitro digwyddiadau (e.e. nifer, natur, canlyniadau digwyddiadau a sawl cyfeiriad a wnaed at asiantau allanol) ac adolygu trefniadau rheoli digwyddiadau;
- bydd y Pennaeth yn sicrhau fod y canfyddiadau o arfarniadau staff, rhieni a dysgwyr yn cyfrannu at broses hunan arfarnu ein hysgol ac at y broses adolygu polisiau.